

FORUM PRIVILEGIATUM

VOOR

INLANDSCHE VORSTEN en HOOFDEN. (ISR. 140.)

(K.B. v. 3 Nov. 1866 No. 73.) S. 1867—10.

(Deze bepalingen zijn niet toepasselijk op aanzienlijke Inlanders in zelfbest.gebied met eigen rechtspleging, tenzij de betrokkenen uit anderen hoofde voor den gouvtsrechter moeten terechtstaan, zie Bb. 7106.)

Bij gemeld K.B. is besloten, met wijziging van de artt. 4 en 131 (*vervallen krachtens S. 25—497*) en van alle daarmee in verband staande artikelen van het Reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der Justitie in *Indonesië* en van alle andere omtrent dit onderwerp bestaande verordeningen, te bepalen :

Art. 1. (*Gew. S. 38—370, 264 ; 39—83.*) Geene burgerlijke regtsvordering noch vervolging tot straf kan worden ingesteld tegen Inlandsche vorsten, rijksbestierders, regenten en onderregenten, zoolang zij niet als zoodanig afgetreden of uit hun ambt ontslagen zijn, zonder daartoe verlof te hebben verkregen, indien het geding gevoerd moet worden op *Java* en *Madura*, van den Gouverneur-Generaal ; indien het gevoerd moet worden in eene residentie buiten *Java* en *Madura*, van den Resident. (Ov. 5.)

Indien de laatstgemelde het verlof weigert, geeft hij van zijn besluit onmiddellijk kennis aan den Gouverneur-Generaal, ten einde hetzelfde bekrachtigd of het verlof alsnog verleend worde.

S. 1900—324 bevat een gelijke bepaling als art. 1 ten aanzien van de larashoofden, de koeriahoofden en alle andere bezoldigde Inlandsche hoofden binnen de residentie Sumatra's Westkust, die onder welken titel ook, gezag over de eigenlijk gezegde Inlandsche bevolking uitoefenen en aan geen ander Inlandsch hoofd onmiddellijk ondergeschikt zijn.

Krachtens S. 82—19 zijn onder de personen in art. 1 vermeld mede begrepen de districtshoofden in de res. Menado, en krachtens S. 02—380, gew. bij S. 13—334, de districtshoofden in dienst van het Gouv. in de res. Zuideren Oosterafd. v. Borneo, met bepaling, dat de burgerlijke rechtsvorderingen en strafvorderingen, van welken aard ook, tegen de genoemde Inlandsche hoofden in eersten aanleg worden aangebracht bij de voor Europeanen in de res. Z. en O. afd. v. Borneo aangewezen rechtbanken of rechters en op de gewone wijze berecht.

2. De burgerlijke rechtsvorderingen en de strafvervolgingen, van welken aard ook, tegen de in art. 1 genoemde Inlandsche vorsten en hoofden, worden in eersten aanleg aangebragt bij de Raden van Justitie en op de gewone wijze beregt. (*Cf. S. 82—20 art. 2 jo. 96—41 onder art. 3.*)

De terechtzittingen voor de zaken, waarin die vorsten en hoofden, hetzij alleen, hetzij met anderen betrokken zijn, worden met gesloten deuren gehouden.

Alvorens in deze zaken uitspraak te doen, wint de raad van justitie niet slechts voorzooveel de daarin betrokken Inlanders Mohammedanen zijn, het gevoelen in van den voor Mohammedanen bij art. 7 van het Reglement op de rechterlijke organisatie en het beleid der justitie in *Indonesië* vermelden adviseur, wanneer diens tegenwoordigheid aldaar is voorgeschreven, maar raadpleegt hij ook twee Inlandsche hoofden welke daartoe in elk bijzonder geval door den Gouverneur-Generaal, of buiten *Java* en *Madura* door den hoogsten gewestelijken gezaghebber⁽¹⁾ worden aangewezen. (Bb. 26, 151, 479, 1374, 1626, 2088 ; T. XIV—400)

Bij S. 94—270 is bepaald dat de districtshoofden in de toenmalige res. Banka en Onderh., als gedaagden in burgerlijke zaken in eersten aanleg terecht staan voor de rechtbanken en rechters, aangewezen voor Europeanen.

3. (*Gew. S. 07—205, art. 3, jo. 19—816.*) De voor Europeanen aange

⁽¹⁾ In de buitengew. door den resident, S. 38—370 jo. 264.

wezen regtbanken of regters oordeelen in eersten aanleg over alle strafvervolgingen, ingesteld tegen :

a. Inlandsche vorsten, rijksbestierders, regenten en onderregenten nadat deze als zoodanig afgetreden of uit hun ambt ontslagen zijn ;

b vrouwen, bloedverwanten en aangehuwden tot den vierden graad ingesloten, zoo wettige als onwettige van de in art. 1 en letter a van dit art. genoemde Inlandsche vorsten en hoofden ;

c. (*Gew. S. 15—369 ; 24—450 jo. 499 ; 41—31 jo. 98.*) patih's, districtshoofden en andere Inlandsche hoofden, welke, onder welken titel ook, over de eigenlijke Inlandsche bevolking, een gelijk of een hooger gezag dan de districtshoofden uitoefenen, onderkollekteurs, hoofdpriesters, ambtenaren van het openbaar ministerie bij de landraden, voor zoover deze Inlanders zijn, hoofddjaksa's, djaksa's, fiscaal-griffiers, Inlandsche griffiers en adjunct-griffiers en leden der Inlandsche rechtbanken.

De zaken worden op de gewone, bij algemeene verordeningen voorgeschreven wijze beregt.

Art. 3 is toepasselijk :

Krachtens S. 69—27 op Inlanders, die recht hebben tot het voeren van den vorstentitel, ofschoon zelf nimmer geregeerd hebbende ;

Krachtens S. 05—137 op de niet-Europeesche leden der gewestelijke en plaatselijke raden, zoolang zij met het lidmaatschap bekleed zijn ;

Krachtens S. 26—28 jo. 29, art. 1, tweede lid (dat toegevoegd is bij S. 27—124 jo. 303 en S. 41—89) op de niet-Europeesche leden der provinciale, regentschaps-, groepsgemeenschaps- en stadsgemeenteraden zoowel op Java en Madoera als in de buitengew. en van de colleges van dagelijks bestuur van prov. regentsch. groepsgemeenschappen en stadsgem., zoolang zij met het lidmaatschap zijn bekleed.

Tot de personen in letter c van art. 3 genoemd, behooren :

Krachtens S. 69—101 jo. S. 24—450, 499 de adjunkten der hoofddjaksa's en der djaksa's, alsmede de priesters, die als permanente adviseurs zitting hebben in de Inlandsche regtbanken door een Europeeschen ambtenaar voorgezeten ;

Krachtens art. 2 van S. 82—20 jo. 96—41 de regenten en de onder den titel van gezaghebbers met een gelijk gezag als deze bekleede Inlandsche hoofden op het eiland Amboina, de Oeliassers en de Bandagroep der residentie Amboina, zoomede de met den gouden rottanknop, bedoeld bij S. 1824—19a begiftigde regenten in het overige gedeelte van dat gewest, met dien verstande, dat zij zoowel in burgerlijke als in strafzaken in eersten aanleg terecht staan voor de rechtbanken en rechters, aangewezen voor Europeanen ;

Voorts de personen genoemd in S. 82—19, 1900—324 en 02—380 jo. 13—334, vermeld onder art. 1 ;

Krachtens S. 08—346 zij, die als Inlandsch lid zijn verbonden aan de Weeskamer te Batavia dan wel aan een der Wees- en Boedelkamers in Indonesië ;

Krachtens S. 08—347 jo. 24—450, 499 de door de Regeering aangestelde hoofden van Vreemde Oosterlingen, ook die met een titulair rang bekleed, alsmede zij die als Chineesch lid aan de Weesk. te Batavia dan wel aan een der Wees- en Boedelkamers verbonden zijn. (*Zie gemeld S. onder RO. 124.*)

Het oorspronkelijk art. 4 is vervallen krachtens Inv. Sw., S. 17—497.

Regeling der toepasselijkheid van gewijzigde verordeningen in Gewesten, waar te voren de oorspronkelijk voor een ander Gewest uitgevaardigde verordening was van kracht verklaard.

(*K.B. v. 24 Mei 1893 No. 37.*) S. 93—160.

Te verklaren, dat voor zoover het tegendeel niet uitdrukkelijk is of wordt bepaald, de wijzigingen welke zijn of worden gebracht in eenige door den Koning of den Gouverneur-Generaal vastgestelde algemeene verordening, oorspronkelijk slechts voor een deel van *Indonesië* toepasselijk, doch later op eenig ander deel toepasselijk verklaard, ook voor dat andere deel verbindend zijn.